

Extern tillgänglighetsanalys

Tillgänglighet för rättighetsbärarna

Syftet med verktyget

Det här verktyget används för att göra en extern tillgänglighetsanalys av er verksamhet. Verktyget synliggör utmaningar och områden där utvecklingsarbetet för en mer tillgänglig verksamhet kan börja.

Emerga jobbar med tillgänglighet som ett brett begrepp. Det finns inte bara fysiska hinder som gör att rättighetsbärare inte åtnjuter sina mänskliga rättigheter. Det kan till exempel handla om:

- Bristande kunskap som hinder
- Fysiska och psykosociala hinder
- Svårbegriplighet som hinder
- Begränsad svenska som hinder
- Krånglig administration som hinder
- Kostnader och avgifter som hinder
- Bristande tillit som hinder

Steg för steg

1

Samla en grupp av representanter från enheten/avdelningen. Ni kan till exempel göra analysen under en APT eller en utvecklingsdag.

2

Skriv ut tillgänglighetsmatrisen till varje person. På en timme hinner man med två tillgänglighetsområden. Enas i förväg om vilka områden ni tänker fokusera på så att alla utgår från samma. Välj gärna ett där ni kommit längre med och ett som ni känner er osäkra på.

3

Börja med att svara och fylla i enskilt i 10-15 min. Om någon fråga är svår eller inte går att svara på så hoppa över den. Utgå från hur det är på arbetsplatsen idag.

4

Sitt i grupper om 2-3 personer och diskutera frågorna en efter en. Försök hitta gemensamma utmaningar och reflektera över hur ni kan arbeta framöver.

5

Samlas helgrupp och lyft era gemensamma reflektioner och tankar. Skriv gärna upp på en tavla eller papper, de områden som gemensamt identifierats som utvecklingsområden.

6

Välj ut en tillgänglighetsaspekt som ni vill arbeta med och gör en mindmap över möjliga förslag på lösningar.

7

Fördela ansvaret i gruppen för genomförande och uppföljning och boka in en avstämning för att utvärdera lösningar.

Lycka till!

Tillgänglighet: Bristande kunskap som hinder?

Påståendet stämmer...	helt	delvis	lite	inte alls	Vet ej	Åtgärder
Det finns en bemötandepolicy, som är lätt att hitta, där det tydligt står att vi är tillgängliga för <i>alla</i> invånare i kommunen och att vi inte diskriminerar någon på grund av funktionsnedsättning, kön, etnisk tillhörighet, könsidentitet eller könsuttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller ålder.						
Det finns tydlig information om vilka rättigheter, vilket skydd, stöd och service som våra invånare* kan få genom vår verksamhet.						
Det är enkelt för våra invånare att hitta information om vår verksamhet - både analogt och digitalt.						
Vi använder flera olika kanaler för att sprida information till våra invånare. Exempelvis hemsidan, sociala medier, genom föreningar, medborgardialoger, brukarråd, nyhetsbrev, tidningar och bibliotek.						
Vi har utvecklade rutiner för att följa upp i vilken mån våra invånare nås av information om vår verksamhet.						
Annan kunskapstillgänglighet som ni bedömer som viktig för verksamheten.						

*Med invånare avses barn och ungdomar, äldre, personer med olika funktionsnedsättningar, minoritetspersoner eller nyanlända personer

Påståendet stämmer...	helt	delvis	lite	inte alls	Vet ej	Åtgärder
Vi har ett respektfullt bemötande mot alla invånare som besöker vår verksamhet.						
Vi har rutiner för att analysera om den vi möter har svårt med sociala möten eller myndighetskontakter. Vi anpassar därefter våra möten/handläggning till dessa personer.						
Vi har rutiner för att säkerställa att individer med psykosociala utmaningar har möjlighet att påverka beslut som rör deras vardag på sätt som fungerar för dem						
Vi kan göra vår service tillgänglig för att möta olika individers egenheter och behov*.						
Annan psykosocial tillgänglighet som ni bedömer som viktig för verksamheten.						

*Finns det sätt vi kan göra vår service tillgänglig utanför det klassiska institutionella besöket, t.ex. på socialkontoret?

Tillgänglighet: Fysiska hinder?

Påståendet stämmer...	helt	delvis	lite	inte alls	Vet ej	Åtgärder
Alla personer kan komma in och på egen hand ta sig fram i våra lokaler oavsett funktionsvariation.						
En invånare som har syn- eller hörselnedsättning kan obehindrat ta del av vår service.						
Vi använder oparfymerad tvål, städ- och rengöringsprodukter i våra lokaler						
Skyltar inklusive namn på personer och mötesrum finns i Braille-skrift.						
Det finns välfungerande belysning utan blänk och reflexer.						
Alla dörrar och nivåskillnader (t.ex. trappor) är markerade med kontrasterande färger						
Information finns i alternativa format, t.ex. punktskrift, daisy-format och på CD-rom						
Webbplatser är uppbyggda enligt lagstadgade normer så att de är tillgängliga och kan avläsas med talsyntesprogram						
Vi har talslingor installerade i våra lokaler						
Annan fysisk tillgänglighet som ni bedömer som viktig för verksamheten.						

Tillgänglighet: Svårbegriplighet som hinder?

Påståendet stämmer...	helt	delvis	lite	inte alls	Vet ej	Åtgärder
Alla informationsbrev, broschyrer och annan relevant information som ska nå invånare finns skrivet på enkel svenska						
Vi använder pictogram och foton för att göra det lättare att förstå informationsbrev, broschyrer och rapporter						
På intranätet används informationsfilmer där texten läses upp. Plötsliga ljud har tagits bort.						
Det finns alltid någon som invånarna kan vända sig till för att få rätt information, stöd och service och få mer utförliga förklaringar om så behövs.						
Brukarenkäter och brukarråd utformas på ett sätt så alla kan lämna sina synpunkter oavsett psykisk eller fysisk funktionsvariation.						
Annan kognitiv tillgänglighet som ni bedömer som viktig för verksamheten.						

Tillgänglighet: Begränsad svenska och krånglig administration som hinder?

Påståendet stämmer...	helt	delvis	lite	inte alls	Vet ej	Åtgärder
Vi tillhandahåller tolk för att säkerställa att invånarna får den service de har rätt till. Vi tänker på att personer med väl fungerande vardagsspråk kan behöva tolk i juridiska och/eller medicinska ärenden.						
Vi har översatt viktig information om verksamheten till olika språk för att göra den tillgänglig för fler invånare.						
Vi har rutiner för att följa upp hur individer som kommer till vår verksamhet har förstått informationen.						
Vi har rutiner för att följa upp hur individer som får ett beslut från kommunen förstår detta beslut, dess konsekvenser samt förstår hur det kan överklagas.						
Vi ser regelbundet över våra mallar, dokument och information och anpassar dessa utifrån olika invånare.						
Vi utvecklar våra mallar, dokument och information tillsammans med representanter för olika målgrupper så underlaget blir korrekt och tillgängligt.						
Vi har rutiner som garanterar att individer inte faller mellan stolarna i de fall de behöver service och stöd från flera förvaltningar, sektorer eller nivåer.						
Vi har rutiner för att säkerställa att stöd och service samordnas kring individens rättigheter snarare än kring verksamheten.						
Annan språklig- och administrativ tillgänglighet som ni bedömer som viktig för verksamheten.						

Tillgänglighet: Kostnader och avgifter som hinder?

Påståendet stämmer...	helt	delvis	lite	inte alls	Vet ej	Åtgärder
Vi ser regelbundet över om vi har några servicefunktioner och tjänster som är avgiftsbelagda. Vi undersöker i så fall om avgifterna kan få negativa konsekvenser för invånarna.						
Vi ser regelbundet över om det finns några dolda kostnader, te.x. i form av utrustning eller bidrag till olika aktiviteter.						
Vi kan erbjuda andra alternativ om kostnaden för tjänsten skulle hindra individer eller grupper från att ta del av servicen.						
Annan ekonomisk tillgänglighet som ni bedömer som viktig för verksamheten.						

Tillgänglighet: Bristande tillit som hinder?

Påståendet stämmer...	helt	delvis	lite	inte alls	Vet ej	Åtgärder
Alla invånare uppfattar att beslut har tagits med hänsyn till deras specifika situation samt förstår på vilka grunder beslutet har fattats.						
Alla invånare känner att det är okej att överklaga ett beslut och förstår också hur hen kan gå tillväga.						
Vi har rutiner för att säkerställa att vi inte omedvetet diskriminerar individer eller grupper när vi tar beslut, erbjuder service eller bemöter människor i vår verksamhet.						
Vi har rutiner för att säkerställa att vårt bemötande uppfattas som respektfullt, professionellt och likvärdigt av alla oberoende av kön, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck, funktionsnedsättning, etnicitet, religion och ålder. Exempelvis genom olika brukarundersökningar.						
Vi är flexibla i vårt bemötande och agerande för att möta invånare utifrån deras olika behov och förutsättningar.						
Vi har utvecklat rutiner för att testa vår service med så kallad situation - testning för att fånga upp ev. direkt eller indirekt diskriminering.						
Annan tillits-tillgänglighet som ni bedömer som viktig för verksamheten.						